

/ FORMIDLINGS- OG UNDERVISNINGMATERIALE

FOR FOLKESKOLEN, GYMNASIET OG HF

**Minority
Report.**

En udfordring af intolerancen
i dagens Danmark

Dette undervisningsmateriale er udgivet i forbindelse med udstillingen *Minority Report: En udfordring af intolerancen i dagens Danmark*, 25.09.-24.10. 2004. Udstillingen er co-kurateret af billedkunstnerne Trine Rytter Andersen og Kirsten Dufour og freelancekuratorerne Tone O. Nielsen og Anja Raithel.

For deres generøse økonomiske støtte til udstillingen og dens publikationer vil vi gerne rette en særlig tak til Århus Kommune; Kulturudviklingspuljen: Magistratens 4. afdeling; Provinspuljen; Århus Amt: Udvalget for Børn, Kultur og Uddannelse; Kunstrådets fagudvalg for billedkunst; Kunstrådets udvalg for dansk billedkunst i udlandet; og Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration. Dernæst en stor tak til Nordisk Kulturfond; Egetæpper A/S; Calamus Danmark A/S; IKEA; EUs regionalfond og Bydel i bevægelse – Urbanprogrammet; Århus Kommune – Reserve til gennemførelse af Århus Kommunes Integrationspolitik; Share Your Country; Center for Kultursamarbejde med Udviklingslandene; Post Danmark; Enkefru Plums Støttefond; City Vest; Sonning-Fonden; Vester Kopi; Nifca (Nordic Institute for Contemporary Art); Cab Inn Århus; Århus Rådhus; LO; Pressalit A/S; Nordic; V1 Flagindustri ApS; Folmer Wisti Fonden for International Forståelse; Den Østrigske Ambassade København; Den Polske Ambassade; og Det Kongelige Grønlandsfond for deres økonomiske støtte til udstillingen og tro på dens idé. Også en varm tak til Brabrand Boligforening; Bruun's Galleri; Damgaard-Jensen A/S; Engedal Fotografi; EnVision; Indvandrer TV; Kulturcenter Huset; Kultur Århus; Royal Arctic Line A/S; Tourist Århus; og Århus Filmværksted for materiel og økonomisk sponsorstøtte.

Udgiver *Minority Report: En udfordring af intolerancen i dagens Danmark* – Århus Festival for Samtidskunst 2004

Officersbygningen, opg. C
Vester Allé 3
DK-8000 Århus C
Telefon +45 86 19 02 54
Telefax: +45 86 13 34 10
E-mail: info@minority-report.dk
Website: www.minority-report.dk

Redaktion Stinna Boje Toft (ansv.), Karen Friis Hansen, Maria Kappel Blegvad, Mia Christina Broe Jakobsen, Dominika Loburska og Janna Lund.

Forside Billede: Gisli Snaer Erlingsson, "Tkingut" (film still), 2001. © Gisli Snaer Erlingsson. Logo: Blank! Visual Rovers Projects.

Layout og grafisk tilrettelæggelse Share Your Country.
www.shareyourcountry.com

Tryk Vester Kopi, Århus.

Oplag 1. udgave, 400 eksemplarer, 2004. Copyright © 2004, Århus festival for Samtidskunst og redaktionen.

ISBN 87-990305-0-0

/ FORORD

Århus Festival for Samtidskunst afvikles for første gang i efteråret 2004 med titlen *Minority Report: En udfordring af intolerancen i dagens Danmark*. Festivalen er en interdisciplinær udstilling, der undersøger baggrunden for den mere udtalte intolerance overfor og blandt etniske minoriteter i Danmark gennem de senere år. *Minority Report* præsenterer i Ridehuset kunststillinger, koncerter, debatter, m.m. I Århus Kunstbygning vises en udstilling med international samtidskunst og i biografen Øst for Paradis et spændende filmprogram. Rundt om i byen foregår tillige en række kunstprojekter og aktiviteter.

Med sin mangfoldighed af tilbud og sin relevante tematik rummer *Minority Report* indlysende kvaliteter i forhold til undervisning af børn og unge. Århus Festival for Samtidskunst har derfor valgt at indgå et samarbejde med en gruppe kunsthistoriestuderende omkring udarbejdelsen af dette undervisningsmateriale. Vi retter en stor og varm tak til Maria Kappel Blegvad, Mia Christina Broe Jakobsen, Dominika Lorburska, Janna Lund og Karen Friis Hansen for deres uvurderlige hjælp.

Århus Festival for Samtidskunst forventer at give inspiration til gode oplevelser med nutidskunsten og stof til eftertanke. Vi ønsker at gøre en særskilt stor indsats for at nå det yngre publikum – morgendagens politiske og sociale aktører. Vi håber, at materialet vil finde god anvendelse i undervisningen.

God læselyst.

Stinna Boje Toft,
Århus Festival for Samtidskunst 2004.

/ INDHOLD

- 04 // INTRODUKTION TIL MATERIALET
- 05 // INTRODUKTION TIL MINORITY REPORT
- 07 // TEMATISK TILGANG TIL MINORITY REPORT
- 10 // DESTINY DEACON & VIRGINIA FRASER
- 12 // GISLI SNAER ERLINGSSON
- 14 // JOAQUIN ZARAGOZA GALINDO
- 16 // GHAZEL
- 18 // JULIE EDEL HARDENBERG
- 20 // AMEL IBRAHIMOVIC
- 22 // MARYAM JAFRI
- 24 // NALINI MALANI
- 26 // ASIF MUFEED & ÅSA SONJASDOTTER
- 28 // THORBJØRN REUTER CHRISTIANSEN
& JIMMIE DURHAM
- 29 // NYNNE HAUGAARD & NIKOLAJ KILSMARK
- 30 // ELLEN NYMAN
- 32 // LARS BENT PETERSEN
- 34 // ADRIAN PIPER
- 36 // KHALED D. RAMADAN
- 38 // HITO STEYERL
- 40 // WONG, HOY CHEONG
- 42 // RUNO LAGOMARSINO & JOHAN TIRÉN
OG KOMITÉEN FLYGTNINGE UNDER JORDEN
- 43 // ZAKI

/ INTRODUKTION TIL MATERIALET

Følgende undervisningsmateriale henvender sig til lærere og undervisere i folkeskolen fra 4. til 10.klasse og på efterskoler, gymnasier, HF og højskoler. *Minority Report* kan med fordel inddrages i fagene dansk, religion, samfundsfag, historie og billedkunst, samt i tværfaglige forløb eller temauger.

Formålet med formidlingsmaterialet er at give inspiration og nyttige redskaber til arbejdet med *Minority Report* og at skabe base for gode diskussioner med eleverne omkring intolerance, racisme og sameksistens i dagens Danmark. Ikke mindst ønsker vi, at eleverne får mulighed for at reflektere over deres egen position i den højaktuelle debat.

Materialet giver mulighed for dels at arbejde med:

- Samtidskunsten og dens nye udtryksformer.
- Tematikken om intolerance; herunder globalisering, kolonialisering, mangfoldighed, nationalitet, religion, racisme, medierepræsentation, identitet, magtstrukturer, grænse- og flygtningeproblematikker.
- Udvalgte værker og værkoplevelser; herunder at aflæse og diskutere forskellige problemstillinger i kunstværkerne.

Inden besøget på *Minority Report* vil det være en god idé at diskutere begrebet intolerance og sætte det i forhold til problemstillinger, eleverne kender fra deres hverdag, eksempelvis mobning og racisme. Det vil endvidere være en fordel at have arbejdet med billedanalyse og billedsprog på klassen.

Materialet indeholder:

- 1 En overordnet introduktion af *Minority Report*.
- 2 En kort introduktion til samtidskunsten.
- 3 Forslag til tematisk arbejde med udstillingen, sat i relation til klassetrin og relevante værker.
- 4 Præsentation af udvalgte værker, herunder:
  - Kort introduktion til værket.
  - Arbejdsspørgsmål til eleverne, niveauinddelt i forhold til klassetrin:
    - Foran værket.
    - På klassen.
  - Forslag til perspektiverende arbejdsopgaver.
  - Kort introduktion til kunstneren.

/ OMVISNINGER I forlængelse af undervisningsmaterialet tilbyder vi omvisninger ved udstillingens tilknyttede kunsthistoriestuderende. Indhold kan aftales individuelt efter klassetrin og lærerens ønsker, og omvisningen kan kombinere besøg på forskellige lokaliteter. Vi foreslår dog, at man lægger hovedvægten af besøget enten i Århus Kunstbygning eller i Ridehuset. Omvisningerne bookes på tlf. 86 20 60 50, Århus Kunstbygning. Pris 450,- for 1 time.

/ INTRODUKTION TIL MINORITY REPORT

Minority Report er en interdisciplinær udstilling, hvor problemstillinger omkring intolerance og sameksistens visualiseres og debatteres via udstillinger, film, workshops og debatter. Målet er at undersøge baggrunden for den mere udtalte intolerance overfor og blandt etniske minoriteter i Danmark i de senere år.

Minority Report præsenterer et forum af 62 billedkunstnere og filminstruktører i samspil med 54 aktører fra andre fagdiscipliner. Festivalen sammensætter lokale, nationale og internationale deltagere fra det billedkunstneriske felt med aktører fra andre grene af det sociale/politiske felt (organisationer, græsrodder, politikere, teoretikere m.fl.). Stemmer fra minoritets- og majoritetsgrupper formidler deres syn på temaer som: race vs. etnicitet, integration vs. assimilation, national identitet vs. pendler-identitet, monokultur vs. multikulturalisme og udlændingelovgivningen i Danmark. Det er hensigten, at de udenlandske deltagere i kraft af deres udefrakommende indfaldsvinkler vil kommentere og perspektivere den danske "Minority Report" globalt. Målet er at inspirere den eksisterende udlændingebat og pege på metoder til accept af forskellighed.

Minority Report ønsker at gå bag om intolerancens stigende legitimering og undersøge dens årsager, retninger og udtryk. Den søger at belyse, hvad der socialt og politisk har banet vejen for en mere udtalt fremmedfjendtlighed – ikke blot i Danmark, men også i en række andre lande. *Minority Report* vil undersøge, hvilket ideologisk og psykologisk grundlag fremmedfjendtligheden baserer sig på, og hvordan den udøves i sociale, politiske, juridiske og kulturelle sammenhænge.

// STRUKTUR

/ STATION 1 Ridehuset udgør udstillingens centralnervesystem med billedkunstneriske projekter af bl.a. studerende fra Det Jyske Kunstakademi, Kunstvideobiografen alien 4, Informations- og Kommunikationszone, Boghandel og Café. I Ridehuset afholdes desuden forelæsninger, debatter, høringer og koncerter.

I Ridehuset kan man købe billetter til *Minority Report* arrangementer, finde relevant information, stille spørgsmål til værterne og indtage en frokost i caféen. Vi tilbyder desuden omvisninger, se side 4.

/ STATION 2 Århus Kunstbygning danner rammen for en række ældre såvel som nye kunstværker og projekter. Her præsenteres både historiske nøgleværker af en række inden- og udenlandske kunstnere samt en række nye kunstprojekter skabt specielt til *Minority Report*.

Udstillingen kredser om temaer som kolonialisering, race/eticitet, magtstrukturer, intolerance og sameksistens, der udforskes i forskellige medier som foto, installation, skulptur og video.

Århus Kunstbygning er et oplagt udgangspunkt for besøget på *Minority Report*. Vi tilbyder omvisninger i udstillingen, se side 4.

/ STATION 3 I Biografen Øst for Paradis præsenteres et filmprogram bestående af 14 dokumentar-, spille-, børne- og ungdomsfilm af både inden- og udenlandske filminstruktører og kunstnere. Disse film, med historisk spændvidde fra de tidlige 1970'ere og op til i dag, uddyber forskellige aspekter af udstillingens tema.

Børne- og ungdomsfilmene vises i dagtimerne. Se venligst program på: www.minority-report.dk

/ **STATION 4** Bogen er en 160-siders publikation, der er tænkt som et to-dimensionelt udstillingsrum for de deltagere, der arbejder i tekst-, billedmontage- eller bogform. Bogen præsenterer artikler, projekter og montager, som perspektiverer intolerance og sameksistens teoretisk, historisk og kulturelt.

Tekster og montager fra bogen kan med fordel benyttes i undervisningen. Bogen kan rekvireres på tlf. 86 19 02 54 eller i Infozonen i Ridehuset.

// SAMTIDSKUNST

Traditionelt har billedkunst som begreb dækket over malerier og skulpturer, men med tiden er kunstbegrebet udvidet til i dag at omfatte en mængde nye materialer og medier. Især inden for de sidste 100 år er der sket store forandringer. Malerier er brudt ud af guldrammen, lærreder er blevet skåret op, og formen er heller ikke nødvendigvis rektangulær længere. Skulpturen er kravlet ned fra soklen og har forladt pladsen, hvorpå den traditionelt har været ophøjet. Massefremstillede produkter – de såkaldte readymades – og fundne ting, også kaldet object trouvé, er blevet klassificeret som en slags skulptur. Kunstbegrebet rummer efterhånden flere forskellige værktøjer og inkluderer i dag også fotografi, happening, performance, ruminstallation, video, stedsspecifikke værker og socialt intervenserende kunstformer.

Den samtidige kunsts scene er præget af værker, der tydeligt tager stilling til relevante samfundsproblematikker og skaber rum for refleksion af forskellige samfundsmæssige forhold. Denne kunstform betegnes blandt andet som socialt intervenserende eller kontek-

stuel kunst. Kunstformen ønsker både at kommentere omgivelserne, skabe refleksion hos og dialog med beskueren.

Centralt står processen, hvor der arbejdes politisk og aktivistisk. Man kan altså sige, at fokus fjernes fra kunstproduktets originalitet og fra kunstnerens private verden og vendes mod en aktiv deltagelse i problemstillinger, der vedrører det sociale, det kulturelle og/eller det politiske. Det er en eksperimenterende kunst, der etablerer konstruktive forsøg på at skabe en samfundsrelevant debat.

De kunstnere, som deltager i *Minority Report*, beskæftiger sig på hver deres måde med spørgsmål, der aktiverer, reflekterer, ironiserer, belyser eller problematiserer begrebet intolerance. Deres arbejdsmetoder spænder bredt, og de bruger forskellige strategier, medier og udtryk som installation, dokumentarfilm, tegning, interview, happening, foto, video, dialog og social interaktion. Flere af værkerne eksisterer allerede, mens andre er skabt specielt til *Minority Report*.

Fælles for dem alle er, at de beskæftiger sig med sociale, politiske, økonomiske, religiøse, kulturelle og samfundsmæssige problemstillinger, relateret til spørgsmålet om intolerance.

// TEMATISK TILGANG TIL MINORITY REPORT

Minority Reports overordnede tematik om intolerance rummer en række muligheder for at tage nærliggende undertemaer op. Klassen kan eksempelvis fordybe sig i emner som globalisering, kolonialisering, mangfoldighed, nationalitet, religion, racisme, medierepræsentation, identitet, magtstrukturer, grænse- og flygtningeproblematikker. Neden for er de listet under klassetrin og med henvisninger til, hvilke værker, det vil være oplagt at arbejde med under tematikken.

// 4. - 6. KLASSE

IDENTITET En række værker beskæftiger sig med, hvad identitet er for en størrelse. Snak om hvilke faktorer, der er med til at danne ens identitet: Familie, bopæl, venner, fritidsinteresser og nationalitet.

Temaet identitet berøres bl.a. af følgende kunstnere: Destiny Deacon & Virginia Fraser (s. 10), Joaquin Zaragoza Galindo (s. 14), Julie Edel Hardenberg (s. 18), Ghazel (s. 16) og Åsa Sonjasdotter (s. 26).

Tag f.eks. udgangspunkt i Åsa Sonjasdotters postkort-workshop og lad eleverne lave deres eget postkort. Snak om hvad det betyder at have et forbillede.

RACISME Racisme kan med fordel sammenlignes med mobning og fordomme, som de fleste elever har kendskab til. Under temaet kan der arbejdes med, om man kan være venner på trods af anderledes udseende, sprog og vaner. Zaki (s. 43) og Ellen Nyman (s. 30), arbejder f.eks. meget med racisme i forhold til hudfarve, mens Gisli Snaer Erlingsson (s. 12) og Nalini Malani (s. 24) arbejder med racisme baseret på angsten for det, man ikke kender.

Snak om elevernes egne oplevelser med at føle sig anderledes. Tag f.eks. udgangspunkt i Zakis tekst, hvor han synger: *"I Danmark har alle mennesker ret til at mene hvad de mener / På nær os for vi er muslimer."*²

FLYGTNINGE En række kunstnere beskæftiger sig med det at være flygtning eller indvandrer. Er der nogen i klassen, som kommer fra et andet land, eller som er flyttet fra én by til en anden? Snak om hvordan det er at komme til et helt nyt sted. Hvordan er det at være anderledes? Værker af Ghazel (s. 16), Asif Mufeed & Åsa Sonjasdotter (s. 26) og Runo Lagomarsino & Johna Tirén (s.42) problematiserer dette.

Tag udgangspunkt i Asif Mufeed & Åsa Sonjasdotters værk "Et liv = A Life", som er et billedtæppe, der skildrer Mufeed's flugt fra Afghanistan og hans liv som asylansøger i Danmark. Lad eleverne skabe deres eget livstæppe. Arbejd f.eks. med seks felter, hvortil eleverne skal udvælge og skildre de seks vigtigste begivenheder i deres liv. (Arbejdsopgaven kan også bruges under emnet identitet).

// 7. - 9. KLASSE

SAMTIDSKUNST Samtidskunsten arbejder med nye udtryksformer og materialer. Lars Bent Petersen (s. 32), Ellen Nyman (s. 30), Wong, Hoy Cheong (s. 40), Asif Mufeed & Åsa Sonjasdotter (s. 26) er oplagte eksempler på samtidskunstens formelle udtryk.

Der kan arbejdes med, hvilken rolle værkets kontekst og/eller placering spiller. Se Lars Bent Petersens værk "a room with a privileged view" i Rådhushallen og diskutér, hvilken betydning det har, at værket er placeret her.

Wong, Hoy Cheong benytter f.eks. en sofa i sit værk. Ligesom en rekvirit i et teaterstykke. Diskuter forskellen mellem at male et billede og etablere en hel installation bestående af kendte elementer fra virkeligheden. Snak herunder om publikums rolle foran et maleri vs. i en installation.

IDENTITET Sæt fokus på identitetsskabende faktorer, herunder opdragelse, køn, race, bopæl og religion. Amel Ibrahimovic (s. 20), Destiny Deacon & Virginia Fraser (s. 10), Julie Edell Hardenberg (s. 18) og Asif Mufeed & Åsa Sonjasdotter (s. 26) berører dette i deres værker.

Se f.eks. Amel Ibrahimovics video "Your Danish Is Good", der handler om, hvorvidt flygtninge i Danmark har noget til fælles eller ej. Eller snak om Julie Edell Hardenbergs værk, der stiller spørgsmålet: "*Kan identitet måles i gener, farve og tal – en halv, en hel, en kvart...?*" (Se også under 4.-6. klasse)

NATIONALITET Hvad vil det sige at være dansk? Hvornår er man dansker? Under emnet kan der arbejdes med, hvilken betydning ens nationalitet har for identitetsdannelsen. Eleverne kan undersøge, hvilke forestillinger og stereotype billeder vi knytter til de forskellige indbyggere i Europa, Afrika, Sydamerika og Asien. Under Ghazel (s. 16), Hito Steyerl (s.38), Nalini Malani (s. 24), Amel Ibrahimovic (s. 20) og Zaki (s. 43) findes der uddybende spørgsmål til dette tema. Tag for eksempel udgangspunkt i Zakis tekst og Ghazels video og diskuter, hvad det vil sige at være integreret i Danmark.

RACISME Under emnet racisme er det oplagt at anlægge et historisk perspektiv f.eks. i forhold til nazisme, nynazisme, antisemitisme og etnisk udrensning op til i dag. Hvor racismen tidligere var specifikt knyttet til race, udspiller den sig i dag i højere grad omkring kulturelle

og religiøse forskelle og forestillinger om "os" og "dem". Racisme bliver især behandlet af Nalini Malani (s. 24), Hito Steyerl (s. 38), Zaki (s. 43), Ellen Nyman (s. 30) og Adrian Piper (s. 34).

Diskuter med eleverne, hvilken betydning raceforhold og kulturelle forskelle har i dag. Tag evt. udgangspunkt i Ellen Nymans værk, der spørger til, om man som sort kvinde kan blive statsminister?

MEDIEREPRÆSENTATION Under dette tema kan der arbejdes med mediernes dækning af udlændingebatten i Danmark, og hvordan medierne er med til at forme bestemte billeder af forskellige kulturer. Diskuter troværdigheden af de informationer, vi dagligt bombarderes med gennem aviser, TV og internet.

Kunstnere som Lars Bent Petersen (s. 32), Wong, Hoy Cheong (s. 40), Joaquin Zaragoza Galindo (s. 14) og Nynne Haugaard & Nikolaj Kilsmark (s. 29) sætter på forskellig vis fokus på mediernes påvirkningskraft.

// 10. KLASSE, GYMNASIET, HF OG HØJSKOLER

Tag udgangspunkt i ovenstående præsentationer af temaerne samtidskunst, identitet, racisme og medierepræsentation.

RELIGION Flere værker i *Minority Report* giver gode muligheder for at diskutere, hvad det betyder for mennesket at være troende. Hvad sker der, når forskellige religioner mødes – i fredelig sameksistens eller når det udvikler sig til konflikt? Det er oplagt at arbejde historisk med religionsstridigheder f.eks. i Irland,

Indien, Eksjugoslavien, Israel/Palæstina. Spørgsmål vedrørende religion behandles af kunstnerne Maryam Jafri (s. 22), Ghazel (s. 16), Nalini Malani (s. 24) og Hito Steyerl (s. 38). Tag eksempelvis udgangspunkt i "People of the Book" af Maryam Jafri og diskuter, hvorfor Jafri fokuserer på religionernes ligheder frem for deres forskelle.

En anden vinkel kunne være kvindebilleder og kvinders rettigheder under forskellige religioner. Det kan være en god idé at lade eleverne skrive en stil med emnet: *Hvad tror du på? eller Hvad betyder religion for dig og hvorfor?* inden besøget på udstillingen.

GLOBALISERING I forlængelse af temaet identitet kan det problematiseres, hvad national identitet betyder i en globaliseret og multikulturel verden. Eksempler på kunstnere, der belyser dette tema, er Wong, Hoy Cheong (s. 40) og Khaled D. Ramadan (s. 36).

Der kan f.eks. arbejdes med nationalstaten som historisk konstruktion. Undersøg, hvornår og i hvilken forbindelse de forskellige nationale symboler er opstået (Dannebrog, Kronen, Nationalsangen, Den lille Havfrue). Se også Pablo Henrik Llambias bidrag til Bogen "Et supplement til den danske velfærdsstat".

Tag eksempelvis udgangspunkt i Khaled D. Ramadans værk og diskuter, hvordan identiteter skabes i en globaliseret verden. Diskuter også internettets betydning for udviklingen af det globale informationssamfund, og hvilken rolle lokale tilhørsforhold spiller i dag.

MAGTSTRUKTURER Temaet intolerance ligger op til en diskussion af, hvorvidt alle mennesker har lige adgang til indflydelse og magtstrukturer. Lars Bent Petersen (s. 32), Nalini Malani (s. 24), Ellen Nyman (s. 30) og Wong, Hoy Cheong (s. 40) beskæftiger sig på forskellig vis med

magtstrukturer og manglende adgang til magten.

Der kan arbejdes med politiske systemer – og forskelle mellem demokratiske og totalitære samfund. Tag for eksempel udgangspunkt i Ellen Nymans værk og diskuter, om demokratiet i Danmark giver alle lige mulighed for indflydelse. Diskuter betydningen af køn, race, religion og kulturelle forhold. Emnet ligger endvidere op til at beskæftige sig med menneskerettigheder generelt, se evt. www.menneskeret.dk/menneskeretieuropa/fn (se også temaet racisme under 7.-9. klasse).

KOLONIALISERING Forhold omkring kolonialisering belyses og problematiseres af flere af de deltagende kunstnere, bl.a. Wong, Hoy Cheong (s. 40), Maryam Jafri (s. 22), Nalini Malani (s. 24) og Thorbjørn Reuter Christiansen & Jimmie Durham (s. 28).

Det kan undersøges, hvilken vej kolonialiseringen har foregået, og hvilken betydning det har fået for vores verdensopfattelse og fordelingen af verdens ressourcer i dag.

Diskuter hvilken betydning det har for et lands kultur at være kolonialiseret, og hvad der sker efter et lands selvstændighedsoverdragelse.

Der kan arbejdes historisk med forholdet mellem Danmark og Grønland. Bliv for eksempel inspireret af Wong, Hoy Cheongs værk og vend om på koloni-historien mellem Danmark og Grønland.

/ DESTINY DEACON & VIRGINIA FRASER

Destiny Deacon & Virginia Fraser, "Forced into Images" (video still), 2001.
© Kunstneren og Roslyn Oxley9 Gallery, Sydney.

Destiny Deacon har sammen med Virginia Fraser lavet værket "Forced into Images" (2001). Det vises i Århus Kunstbygning (Station 2). Filmen viser to børn, der gennem kropssprog og forskellige masker af deres voksne familiemedlemmer sætter sig ind i de voksnes roller. Videoen er udtryk for flere modsætninger som leg og alvor, det velkendte og ukendte. Gennem børnenes rol-

lespil problematiseres den opdragende sociale proces, hvorigennem individet udvikler sin identitet. Værket omhandler de identitetsmasker, vi påtager os som en del af den sociale tilpasningsproces. Filmen belyser de magtforhold, der ligger til grund for individets opdragelse, socialisering og normalisering.

// FORAN VÆRKET

4.-6. KLASSE

- Se på børnene. Hvad laver de?
- Hvordan ser de ud?
- Hvad forbinder I med det at være voksen?
- Fremhæv forskelle på børn og voksne.

7.-9. KLASSE

- Hvorfor tror I, at børnene laver rollespil over de voksne?
- Hvordan er denne voksenverden, som børnene mimer?
- Hvordan er stemningen i videoen?

// PÅ KLASSEN

4.-6. KLASSE

- Diskuter hvilke fordele og ulemper, der er ved at være voksen og ved at være barn.
- Snak om forbilleder og autoriteter. Skriv eventuelt en stil om jeres forbilleder.

7.-9. KLASSE

- Diskuter hvorvidt og hvordan opdragelse er med til at danne en persons identitet.
- Fremhæv de modsætninger, der fremstår i videoen. (f.eks. leg/alvor, barn/voksen, velkendt/ukendt).
- Har I oplevet, at I forsøgte at spille en anden person end den, I egentlig er? Hvorfor og hvordan var det?
- Diskuter titlen "Forced into Images." Hvad tror I den betyder?
- Undersøg hvilke rettigheder børn har, se evt. www.menneskeret.dk/menneskeretieuropa/fn/fnboernekonvention/.
- Hvilke rettigheder burde alle børn have? Der kan for eksempel arbejdes videre med temaet identitet.

DESTINY DEACON (1957) er født i Queensland, Australien. Hun bor og arbejder i Melbourne, Australien. Hun er uddannet fra University of Melbourne og La Trobe University, Melbourne. Deacon er både billedkunstner, performer, videaskaber og skribent. Deacon arbejder med forskellige problematikker men gør ofte op med det stereotype. Hun belyser følelsen af ikke at passe ind i et "normaliseret", vestligt socialt rum, og hendes værker handler ofte om afvigelsen, den utilpassede. Hun er selv aboriginal og arbejder ofte med de aboriginales situation i Australien. Derudover problematiserer hun de magtstrukturer, der ligger til grund for sociale, politiske, mediemæssige og juridiske forhold. Temaer som massemedier, nationalitet, køn, opdragelse og arv indgår ligeledes i Deacons kunstpraksis.

VIRGINIA FRASER Bor og arbejder i Melbourne, Australien. Hun er kunstner og skribent. Hun er uddannet i Fine Art (mediekunst) ved Phillip Institute of Technology, Coburg og Bundoora i Australien og ved Victorian College of the Arts, Melbourne. Hun er involveret i eksperimental- og kunsthåndværk som beskuer, skribent, kurator og som filmskaber. Tematisk arbejder hun med offentlige og semioffentlige rum.

/ GISLI SNAER ERLINGSSON

Gisli Snaer Erlingsson, "Tkingut" (film still), 2001. © Gisli Snaer Erlingsson.

Filmen "Ikingut" (2001) af Gisli Snaer Erlingsson vises flere gange i løbet af festivalen i Øst for Paradis (Station 3).

Den handler om den islandske dreng Buas på 11 år og hans familie. Filmen foregår i en lille islandsk fiskerflække. Pludselig en dag dukker en fremmed, lille pelsklædt skikkelse op. Den fremmedes besøg vækker opsigt i den lille by og besøget tillægges overnaturlig betydning. Indbyggerne er gået en hård tid i møde, hvor vinteren synes barskere end sædvanlig, og fiskerne kan ikke komme på havet efter fangst. Mange mener, det skyldes onde ånder. Værre bliver det, da en lavine skyller ned over den lille by og flere bliver begravet under den. Den fremmede redder Buas, der finder ud af, at den fremmede er en grønlandsk dreng iført en stor pelsdragt af isbjørnepels. De to bliver venner på trods af deres forskellige udseende, sprog og vaner, og Buas' venlige familie tager drengen til sig. De kalder ham Ikingut, da drengen konstant gentager dette ord. Den grumme Thorkil er dog efter Ikingut. Han skræmmer byens beboere med sin overtroiske snak og forsøger at overbevise alle om, at Ikingut er en farlig dæmon. Buas og Ikingut bliver nødsaget til at flygte, da byens beboere vil fængsle Ikingut. Drengene flygter ud på det åbne hav og alt ser sort ud, indtil de bliver reddet af

et norsk skib. Til sidst viser det sig, at Ikingut er inuit, der er blevet blæst fra Grønland til Island. De erfarer endvidere, at Ikingut slet ikke er hans navn, men det grønlandske ord for ven.

Overordnet handler "Ikingut" om uvidenhed og angsten for det fremmede. Selve fotograferingen er smuk, eventyrlig og en smule dystert.

På klassen kan I tale om filmen og dens fortælling. Relater filmen til emnet intolerance og angsten for det fremmede. Hvorfor er Thorkil efter Ikingut? Find de modsætninger, der opstår i filmen. Undersøg betydningen af titlen "Ikingut." Hvorfor har Gisli Snaer Erlingsson lavet denne film?

Filmen "Ikingut" kan eventuelt ses i relation til Zakis tekst og Julie Edel Hardenbergs værk.

Filmen vises tirsdage i udstillingsperioden: d. 28. sept. kl. 10-11.30, d. 5.okt. kl. 10-11.30, d. 12.okt. kl. 12.00-13.30, og d. 19.okt. kl. 10.00-11.30. Se også www.minority-report.dk. Billetter kan bestilles direkte i biografen Øst for Paradis på tlf. 86 19 31 22.

GISLI SNAER ERLINGSSON er født i Island. Han bor og arbejder i Tokyo, Japan. Han har studeret design, fotografi og sociologi. Erlingsson har arbejdet ved forskellige tv-stationer, og efter et studieophold ved svensk TV er han også slået igennem som filminstruktør.

Gisli Snaer Erlingsson har vundet flere priser for sine film ved festivaler, bl.a. i Chicago USA; Kerman, Iran; Giffoni, Italien og Berlin, Tyskland.

/JOAQUIN ZARAGOZA GALINDO

Joaquin Zaragoza Galindo, "Mistænkt" (Suspect), 2004. © Joaquin Zaragoza Galindo

Joaquin Zaragoza Galindo udstiller sit projekt "Et sted at bo" (2004) i Ridehuset (Station 1) og i Bazar Vest – ved Vatan Travel 2, Edwin Rahrsvej 32, st. 109, 8220 Brabrand. Værket består af: En video med interviews af personer, der bor eller har boet i Gellerup, og et hæfte med statistikker, fotomontager og kritiske statements. Billedet, som I ser her, indgår i hæftet. Omdrejningspunktet for værket er identitetsdannelse set i forhold til

nærmiljø. Med værket problematiserer Galindo, hvorvidt det har indflydelse på identiteten, hvor man bor. Mediernes reportager fra belastede beboelsesområder i Danmark fremstiller ofte beboerne meget stereotyp. Galindo problematiserer disse fremstillinger.

// PÅ KLASSEN

4.-6. KLASSE

- Se på hele billedet og lad fantasien løbe; hvem bor bag disse altaner?
- Find fem gode og fem dårlige ting ved at bo i en boligblok.
- Hvor bor I selv? Snak om jeres eget kvarter; hvad er godt og dårligt ved jeres kvarter?

7.-9. KLASSE

- Hvad siger teksten "Mistænkt" om beboerne?
- Find på et positivt ladet navn til Gellerup, der beskriver områdets mangfoldighed.
- Hvordan kunne medierne fremstille de gode ting ved livet i Gellerup?
- Kom med ideer til, hvordan man kan gøre et område med boligblokke mindre anonymt.

10. KLASSE+

- Undersøg de danske mediers dækning af forskellige etniske minoriteters kulturer.
- Tror I, at mediernes fremstilling af ghetto-områderne svarer til den opfattelse, beboerne har af stedet?
- Hvordan tror I, at mediernes fremstilling af områder som Gellerup påvirker resten af den danske befolknings holdning til stedet og dets beboere?
- Tror I, at det, der står i medierne om disse områder, påvirker områdernes udvikling? Hvorfor og i hvilken retning?

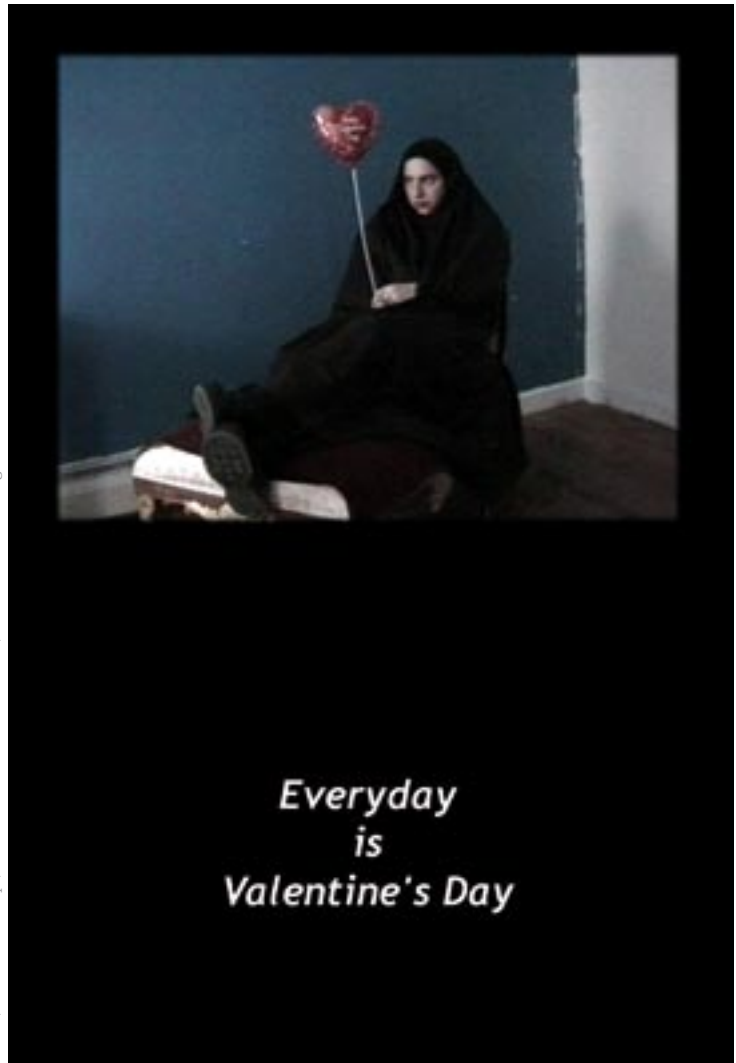

JOAQUIN ZARAGOZA GALINDO (1971) er født i Alicante, Spanien. Han bor og arbejder i Århus. Galindo er uddannet billedhugger i Spanien, og har siden 1996 været bosiddende i Danmark. På nuværende tidspunkt er han i gang med at videreudanne sig på Det Jyske Kunstakademi, Århus. Han udtrykker sig gennem medier som video, installation, fotografi, tekst og lyd. Hans værker er ofte socialt orienterede og omhandler fordomme, identitet og socialt samvær. Han tager gerne udgangspunkt i lokale samfund, hvor sociale uoverensstemmelser eksisterer.

Temaer, der efterfølgende kan diskuteres, er mediernes magt som meningsdanner i samfundet og begreber som integration, det multikulturelle samfund og immigration.

/GHAZEL

Ghazel, "Valentine's Day", 2000. Still fra "Me 2000-2003", 2000-03. © ADAGP og Ghazel.

Ghazels videoværk "Me 2000-2003" (2000-03) præsenteres i Ridehuset (Station 1). Som en fremmed, både i sin egen og den franske kultur, udtrykker Ghazel den følelse, som deles af mange flygtninge og indvandrere

verden over: ikke rigtigt at høre til hverken i hjemlandet eller det nye land. Hun føler sig som outsider både i Vesten og i Iran. Dette værk problematiserer temaer som kultursammenstød og identitet.

// FORAN VÆRKET

4.-6. KLASSE

- Se videoen, hvilken dragt bærer kvinden?
- Hvad laver kvinden? Hvordan ser hun ud?
- Find fem fordele og fem ulemper ved at gå med chador.

7.-9. KLASSE

- Hvad tror I, Ghazel vil vise med værket?
- Hvordan virker værket på jer? Hvordan er stemningen?
- Hvad tror I, teksterne: "Better not hear, Better not see, Better not talk" skal betyde?

// PÅ KLASSEN

7.-9. KLASSE

- Diskuter hvad vil det sige at tilhøre to kulturer og samtidig ikke føle sig hjemme i nogen af dem.
- Kan man have flere identiteter?
- Diskuter om ens tøj/udseende har betydning for ens identitet.

10. KLASSE+

- Diskuter om nationale tilhørsforhold danner identiteten.

Lav eventuelt et rollespil på klassen om en person, som ankommer til et nyt land med en fremmed kultur, eksempelvis en sydafrikaner, der kommer til Grønland, eller en dansker, der flygter til Japan og skal prøve at integrere sig i den nye kultur. Der kan arbejdes videre med, hvordan identiteten dannes i det multikulturelle, globaliserede samfund, også i forbindelse med nye familiemønstre og kønsroller.

Ghazel siger: "My work talks about the outsider I am in the West and the outsider I am in Iran³".

GHAZEL (1966) er født i Teheran i Iran. I dag bor og arbejder hun i Paris, Frankrig. Hun er uddannet billedkunstner ved L'Ecole des Beaux Arts de Nîmes, Frankrig og i filmstudier ved Université Paul Valéry i Montpellier, Frankrig. Hun arbejder med film, videoinstallation, fotografi og happening. Gennem sine værker stiller hun spørgsmål ved nationale forskelle og etnicitet, men hun problematiserer ligeledes emner som identitet, køn og normalitet. Ghazel bruger ofte ironi i sine værker.

/JULIE EDEL HARDENBERG

Julie Edel Hardenberg, "Mangfoldighed – søskende" (udsnit), 2003. © Julie Edel Hardenberg.

Julie Edel Hardenberg udstiller i Århus Kunstbygning (Station 2) med to fotoserier "Mangfoldighed – søskende" og "Mangfoldighed – forældre og barn" (2003). Fotoserierne handler om identitet, kulturelle forskelle, genetik, lokalitet og global kultur.

// FORAN VÆRKET

4.-6. KLASSE

→ Beskriv fotografierne – hvilken alder, køn, nationalitet har de portrætterede? Ser de ens ud eller forskellige ud?

7-9. KLASSE

→ Hvilket forhold tror I, de enkelte personer har til hinanden?

→ Se på titlerne. Hvorfor tror I, at Hardenberg har valgt at kalde sine fotografier for "Mangfoldighed –søskende" og "Mangfoldighed – forældre og barn"?

10. KLASSE+

→ Hvorfor fotograferer Hardenberg personerne på samme måde? (de sidder to og to, har hvidt tøj på osv.)

→ Hvad vil Hardenberg fortælle med værket?

På klassen kan der arbejdes med grønlændernes situation i både Grønland og Danmark. Gennemgå de historiske forhold mellem Grønland og Danmark med afsæt i dansk kolonialisering. Prøv at vende forholdene på hovedet og diskuter, hvordan I tror, det ville være som dansk barn at blive deporteret til Grønland for at blive opdraget "rigtigt" ud fra en anden tro, kultur og opfattelse af rigtigt/forkert. Arbejd også med det nye kunstneriske projekt af Thorbjørn Reuter Christiansen og Jimmie Durham (se s. 28).

// PÅ KLASSEN

4.-6. KLASSE

→ Skriv en historie om nogle af personerne på fotografierne. Beskriv fotografierne. (Brug eventuelt ovenstående spørgsmål)

7-9. KLASSE

→ Skriv/snak om egne oplevelser med at være anderledes i forhold til andre.

10. KLASSE+

→ Beskriv hvorvidt gener og nationalitet har betydning for dannelsen af ens identitet.

JULIE EDEL HARDENBERG (1971) er født i Nuuk, Grønland, hendes fader er dansk, men hendes moder er fra Grønland. Hardenberg bor og arbejder i Nuuk og i København. På nuværende tidspunkt studerer hun kunstteori og formidling ved Afdelingen for Teori og Formidling på det Kongelige Danske Kunstakademi, København. Kunstnerisk arbejder hun med maleri og fotografi, men har også udgivet børnebogen: *Haluu, Hej, Hello* (2003). Hardenbergs kunst omhandler temaer som identitet, kulturelle forskelle, genetik, medierepræsentation, lokalitet og global kultur. Særligt problematiserer hun forholdet mellem dansk og grønlandsk kultur.

Julie Edel Hardenberg stiller spørgsmålet: *Kan identitet måles i gener, farve og tal – en halv, en hel, en kvart?*

/AMEL IBRAHIMOVIC

Amel Ibrahimovic, "Storyboard" (udsnit), 2002-04. © Amel Ibrahimovic.

Amel Ibrahimovic udstiller videoværket "Your Danish Is Good" (2004) og "Storyboard" (2002-2004) i Århus Kunstbygning (Station 2). Videoen, der udspilles som en dokumentarisk montage, vises sammen med storyboardet. Videoen er optaget i løbet af foråret og sommeren 2002 i Finland og Danmark, og den er filmet af videokunstneren Seamus Harahan fra Belfast, Nordirland.

Hovedpersonerne i videoen er en ældre finsk mand ved navn Olavi Oksa, der bor i en forstad til Helsingfors, og Amel Ibrahimovic selv, som er flygtning fra Bosnien-Hercegovina. De mødes tilfældigt på en flyrejse fra København til Helsingfors i oktober 2001, hvor de på

det fælles danske sprog udveksler livshistorier. Fælles for dem er, at de har boet i samme område af Danmark. Olavi kom til landet i 1942 som finnebarn og ser derfor sig selv som flygtning, hvilket knytter de to personer sammen.

Montagen er baseret på forskellige samtaler mellem Olavi og Amel samt interviews med andre medlemmer af Foreningen for Finnebørn i Danmark. Disse samtaler handler hovedsagligt om det at være flygtning – henholdsvis under 2. Verdenskrig og i dagens Danmark.

// FORAN VÆRKET

4.-6. KLASSE

- Se videoen, beskriv de to hovedpersoner.
- Hvor har de mødt hinanden, og hvad er deres historie?

7.-9. KLASSE

- Beskriv dialogen mellem de to hovedpersoner, hvad har de til fælles? Hvad er et finnebarn?

På klassen er det oplagt at arbejde videre med temaer som flygtninge og national identitet.

Se også Runo Lagormarsino og Johan Tiréns værk i samarbejde med Komitéen Flygtninge Under Jorden. Søg eventuelt info om Dansk Flygtningehjælp og Komitéen Flygtninge Under Jorden på internettet.

// PÅ KLASSEN

4.-6. KLASSE

- Hvilke grunde er der til at flygte fra ens hjemland?
- Hvordan tror I, det vil være at vende tilbage til det land, man er flygtet fra?
- Hvordan tror I, det er at være flygtning i et andet land?

7.-9. KLASSE

- Tror I, at flygtninge glemmer de uhyggelige oplevelser, de flygtede fra – også selvom de har opholdt sig i et nyt land gennem længere tid, hvorfor/hvorfor ikke?
- Hvilke årsager var der til, at nogle danskere flygtede under 2. Verdenskrig?
- Hvordan ville I foretrække at bo, hvis I var flygtninge – blandt andre med samme nationalitet som jer selv/ blandt andre med forskellige nationaliteter?
- Hvorfor tror I, at nogle flygtninge finder sammen i det nye hjemland?
- Hvad kan man gøre for ikke at glemme historien? (I montagen fortæller Amel Ibrahimovic om, at de i hans hjemby Bosnien-Hercegovina ændrer gadernes navne, og opkalder dem efter afdøde personer i borgerkrigen).

Amel Ibrahimovic (1977) er født i Brcko, Bosnien-Hercegovina og kom til Danmark som 16-årig. Han bor og arbejder i Kolding. Han er uddannet ved Det Fynske Kunstakademi og har været gæstestuderende ved Städelschule für Bildende Kunst i Frankfurt, Tyskland. Han udtrykker sig primært gennem tegning, tekst og video. Ibrahimovic arbejder konceptuelt med idéer, som har deres udspring i egne oplevelser og interesser.

Maryam Jafri, "People of the Book" (udsnit), 2003-04. © Maryam Jafri.

/ MARYAM JAFRI

Maryam Jafri har lavet værket "People of the Book" (2003-04), som vises i Århus Kunstbygning (Station 2). Værket består af flere fotografier, beskrevne historiske begivenheder, uddrag og fortolkninger af henholdsvis Koranen og Bibelen. Især ønsker Jafri at vise, at religionerne har mange ligheder, og derved problematiserer hun en traditionel fokusering på religionernes forskelle. Derudover belyses den europæiske kolonialisering gennem værket.

For eksempel fremhæves europæiske kolonialmagters forsøg på at tvinge muslimske kvinder til at smide deres slør. Desuden sporer hun patriarkalske holdninger om kvindens renhed og rolle både indenfor islam og kristendommen.

Overordnet sætter hun fokus på identiteter og historiers konstruktioner. Hun reflekterer over konstruktionen af religionsligheder- og forskelle og på disses indvirkning på tolerancen/intolerancens bevæggrunde.

// FORAN VÆRKET

7-9. KLASSE

→ Læs teksterne og se på fotografierne. Hvad tror I, de handler om?

→ Kan I se nogle modsætninger og ligheder i fotografierne? Hvilke?

→ Hvorfor tror I, at Jafri vil fremhæve religionernes ligheder?

10. KLASSE+

→ Hvad tror I, Jafri refererer til med sin værktitel?

→ Hvis I kender til to eller flere religioner, kan I eventuelt komme på flere ligheder/forskelle mellem de enkelte religioner.

// PÅ KLASSEN

7-9. KLASSE

→ Skriv om det at tro. Skriv om du selv tror på en religion og hvorfor.

10. KLASSE+

→ Diskuter hvorvidt religion betyder noget for ens identitet.

→ Diskuter forskelle og ligheder mellem forskellige religioner. (spørgsmålet kan diskuteres inden for fagene samfundsfag, religion og historie).

Værket tematiserer religion, kolonialisering og historie, hvilket der kan arbejdes videre med på klassen. Diskuter eventuelt temaet intolerance i forhold til religionsstridigheder, f.eks. i Mellemøsten, Irland og Eksjugoslavien.

MARYAM JAFRI (1972) er født i Karachi, Pakistan. Hun bor og arbejder i New York og København. Hun er uddannet ved Brown University, Providence, USA og er kandidat fra fra Whitney Museum of American Art Independent Study Program, New York, USA. Jafri arbejder med video og installation, og hendes værker fokuserer ofte på narrativitetens rolle i konstruktionen af identiteter. Hun arbejder også med måden, hvorpå den vestlige kultur anskuer den arabiske verden og andre kulturer. Hendes værker berører temaer som postkolonialisme, antropologi, religion, turisme og feminisme – hun understreger forskelle og spændinger mellem flere kulturer og identiteter. Hun definerer kultur som en historisk proces, der formes af flydende ideer og diskurser.

Nalini Malani, "Hamletmaschine" (installationsbillede), 1999/2000. © Imamura Kaoru.

CITAT FRA HEINER MÜLLERS SKUESPIL "HAMLETMASCHINE"

"The Humiliated bodies of women / Hope of generations / Stifled in blood cowardice stupidity / Laughter from dead bellies / Hail Coca Cola / A Kingdom For a murderer"⁴ Oversæt eventuelt citatet og relatér det til værket.

/ NALINI MALANI

Nalini Malanis videoinstallation "Hamletmaschine" (1999/2000) vises i Århus Kunstbygning (Station 2). I videoinstallationen kombinerer Malani billede, tekst og lyd. Hun inddrager blandt andet en række citater fra den tyske dramatiker Heiner Müllers skuespil "Hamletmaschine" (1977). Müllers skuespil handler om situationen i Tyskland før og under 2. verdenskrig. Malani inddrager Müllers fortolkning af det splittede Tyskland for at belyse nærliggende, aktuelle stridigheder i Sydasiens mellem hinduistiske og muslimske fundamentalister. Hun skildrer den stigende Hindu-fundamentalisme i Indien, som nåede sit højdepunkt,

da Babri Masiid Moskéen fra 1500-tallet blev ødelagt af rasende, voldelige fanatikere i december 1992. De voksende uroligheder medførte yderligere angreb på plyndring af fattigkvarterene i Mumbai, hvor den muslimske minoritetsbefolkning boede. Over natten blev der sat ild på flere slumområder og jernbanestationerne blev fyldt til bristepunktet med muslimer på flugt. Malanis fokus er universelt og ved at gribe tilbage til historiske begivenheder, der vedrører menneskelige konflikter baseret på magt, vold eller frygt, stiller hun spørgsmålstegn ved frygten for det fremmede.

// FORAN VÆRKET

4.-6. KLASSE

- Se installationen, beskriv den og snak om, hvad den handler om.
- Hvad husker I bedst fra oplevelsen i mørket: billederne, lyden, stemningen, andet?

7-9. KLASSE

- Beskriv hvad der foregår på videoprojektionerne.
- Hvilke sanser appellerer Malanis installation til?
- Hvilken stemning skaber Malani i sit værk?
- Hvad vil kunstneren opnå med sit værk?

10. KLASSE+

- Hvad er det for en række begivenheder, Malani viser i sine videoer?
- Hvorfor blander Malani forskellige billeder og citater, der alle problematiserer magt, vold, frygt og fremmedhad?

På klassen kan der arbejdes med andre begivenheder, historiske, såvel som aktuelle, der behandler temaer som frygten for det fremmede, konflikter mellem forskellige kulturer, religioner, nationer. Diskuter hvad installationskunst kan i forhold til et maleri, og hvad det betyder, at man går ind i "kunstværket" og bruger sine sanser. Diskuter yderligere mediet som et moderne udtryk, og hvilken betydning billeder har i dagens samfund. Temaer som nationalisme og religion. Ligeledes er hun dybt involveret i kvindespørgsmål.

NALINI MALANI (1946) er født i Karachi på den tid, hvor Pakistan og Indien blev delt. Hun bor og arbejder i Bombay, Indien. Hun er uddannet på Sir J.J. School of Art, Bombay og Atelier Friedlander, Paris. Malani arbejder med multimedieinstallationer, som bl.a. inkluderer video og tekst. Hendes værkpraksis er politisk og samfundskritisk, og hun problematiserer temaer som nationalisme og religion. Ligeledes er hun dybt involveret i kvindespørgsmål.

Nalini Malani bor og arbejder i Indiens største by Bombay, der blev etableret af det britiske herredømme under kolonitiden. I dag hedder byen Mumbai. Malani mener ikke, at ændringen af byens navn kan få befolkningen til at glemme fortiden. Malani mener snarere, at vi skal huske, hvad der skete. Derfor kalder hun Mumbai for Bombay, når hun vil. Vi må ikke glemme kolonitidens magtkampe: Vi skal derimod huske for at undgå, at historien gentager sig.

// PÅ KLASSEN

7-9. KLASSE

- Beskriv hvorfor man har fordomme.
- Hvordan kan man komme af med fordomme?

10. KLASSE+

- Diskuter hvorfor noget anderledes og fremmed kan virke truende for nogen. Hvordan kan frygten blive overvundet?
- Værket hedder "Hamletmachine". Hamlet er ligeledes titlen på et berømt skuespil skrevet af Shakespeare. Herfra stammer det berømte citat: To be or Not to be: Hvad vil det sige at være?
- For Malani er det at være det samme som at hanle, og hun ønsker, at folk skal handle eller være aktive, frem for passive og fordomsfulde. (Arbejd hertil med uddrag af de tekstlige forlæg, eksempelvis af Müller eller Shakespeare og snak om, hvordan de bruges af Nalini Malani).

/ ASIF MUFEED & ÅSA SONJASDOTTER

Åsa Sonjasdotter i samarbejde med 6.C, "with love from 6.C" (Younis Naseems postkort), 2004. © Åsa Sonjasdotter & Younis Naseem.

Asif Mufeed & Åsa Sonjasdotter, "Et liv=A Life", 2004 © Et samarbejde mellem Åsa Sonjasdotter & Asif Mufeed og Egetæpper a/s.

Asif Mufeed, "The Chair", 2003. © Asif Mufeed.

Asif Mufeed og Åsa Sonjasdotters værk "Et liv=A Life" vises i Århus Kunstbygning (Station 2). Værket er et billedtæppe, der skildrer Mufeeds flugt fra Afghanistan og hans liv som asylansøger i Danmark. Tæppet viser tegninger af minder fra hjemmet i Afghanistan, et portræt af en afghansk, politisk leder med et skilt påtrykt ordet *demokrati* skrevet baglæns, Mufeeds flugtrute til Danmark, et dansk pas og breve han har modtaget i forbindelse med sin asylansøgning. I

tæppet indgår der også et digt fra 1200-tallet af Shaikh Muslih-u-din Saidi skrevet på iransk. Oversat betyder det: *"Mennesker er organer af hinanden, fordi i skabelsen kommer de fra samme stof (ædelsten). Hvis et organ gør ondt, kan resten af dem ikke slappe af. Det vil sige, at de andre organer også gør ondt."* Et af tæpperne blev overrakt til Integrationsminister Bertel Haarder, og derfor har tæppet fået sin form efter ministerens sekskantede kontor.

Asif Mufeed udstiller også værket "The Chair" (2003), en række tegnede portrætter af asylansøgere. Værket er skabt i forskellige asylcentre i Danmark. Et gennemgående element i tegningerne er stolen, som de portrætterede sidder på. Denne kan ses som symbol på den situation, disse mennesker befinder sig i. De venter alle på svar på deres asylansøgning.

POSTKORTWORKSHOP Åsa Sonjasdotter deltager desuden med værket "with love from 7.C" (2003-05), der er et samarbejde mellem hende, 7.C på Rådmandsgade Skole (2004) på Nørrebro i København samt bl.a. freelance kurator Tone O. Nielsen. Eleverne har lavet deres egne individuelle postkort, som er blevet trykt i et stort oplag og sendt ud i verden, til familie og venner, idoler og folk i magtpositioner, alt efter elevernes valg. Postkortene blev udstillet på Nørrebro bibliotek i 2004. www.withlovefrom6c.dk. Som en del af begivenheden vil Sonjasdotter og 7.C arrangere to postkortworkshops for Århus-baserede skoleklasser og ungdomsklubber i Børnekulturhuset og i Brabrand. Sonjasdotter og 7.C vil også deltage i en "Børnekulturdag" torsdag d. 7. oktober kl. 14-18 i Ridehuset (Station 1). Se venligst www.minority-report for information.

// FORAN VÆRKET

4.-6. KLASSE

- Hvilke felter er tæppet inddelt i? Beskriv hvert felt.
- Led efter symboler i tæppet og diskuter, hvad disse symboler kan betyde.

7-9. KLASSE

- Prøv at genfortælle Asif Mufeed's historie ud fra det, I kan se på tæppet.
- Diskuter hvorfor Mufeed og Sonjasdotter har valgt at lave et tæppe.
- Hvordan tror I, det er at være på flugt?

På klassen kan der arbejdes videre med flygtningeproblematikker. Lav eventuelt den varme stol, hvor en eller flere af eleverne påtager sig rollen som asylansøger. Derefter skal de andre udspørge denne person om dennes flugt og asyl i Danmark. Se også Runo Lagormarsino og Johan Tiréns værk, hvor de har samarbejdet med Komiteén Flygtninge Under Jorden.

Find Geneve-konventionens paragraf om begrebet flygtning på nettet: <http://www.menneskeret.dk/menneskeretieuropa/fn/fnflygtninge/>. Diskuter ud fra denne definition, hvorvidt I synes, Danmark lever op til disse krav.

ÅSA SONJASDOTTER (1966) er født i Lund, Sverige, og bor og arbejder i København. Hun er uddannet ved Kunstakademiet i Trondheim, Norge og ved Det Kongelige Danske Kunstakademi i København. Hun er medlem af den feministiske kunstnergruppe "Kvinder på Værts-hus." Sonjasdotter arbejder med flere forskellige medier, herunder performances og socialt intervenserende happenings. Hendes kunstpraksis kredser om identitet, både den personlige men også stedernes identitet. Med udgangspunkt i et givent sted eller en situation skaber Sonjasdotter rammerne eller betingelserne for at sætte en tankerække i gang hos den enkelte involverede.

// PÅ KLASSEN

4.-6. KLASSE

- Forestil jer, at I er i et fremmed land, og at I aldrig kan vende tilbage til Danmark – skriv jeres tanker ned.
- Hvordan synes I, det er at vente på noget i meget lang tid?

7-9. KLASSE

- Hvordan ville I gerne behandles, hvis I kom som flygtning til et andet land?
- Diskuter hvordan det må være at vente gennem flere år, før man får at vide, hvor man skal bo.

10. KLASSE+

- Analyser digtet fra tæppet. Hvorfor har Mufeed valgt at tage dette digt med?
- Hvorfor tror I, at Asif Mufeed vil overrække tæppet til Bertel Haarder?
- Tror I, at kunsten kan påvirke politikerne? Hvorfor og hvordan?
- Diskuter kunstens rolle i samfundet

ASIF MUFEED (1976) er født i Jang-e-Aghli, Afghanistan og har levet i Danmark som flygtning siden 2002, men efter afvist asylansøgning søger han nu asyl i Norge. Han blev i 1994 optaget på Ingeniørstudiet ved Balkh-universitetet i Mazar-i-Sharif. På grund af sin status som politisk kunstner, var Mufeed tvunget til at flygte fra Afghanistan. Han arbejder hovedsageligt med tegning og maleri. Hans kunst omhandler den sociopolitiske situation i Afghanistan, forholdet mellem Afghanistan og den vestlige verden samt flygtningeproblematikker.

/ THORBJØRN REUTER CHRISTIANSEN & JIMMIE DURHAM

Thorbjørn Reuter Christiansen og Jimmie Durham udfører i samarbejde et nyt kunstnerisk projekt (2004), som vises i Århus Kunstbygning (Station 2). Værket berører deportationen af inuit-befolkningen i 1953 med paralleller til Cherokee indianernes deportation i USA.

THORBJØRN REUTER CHRISTIANSEN (1974) er født i Næstved, Danmark. Han bor og arbejder i Berlin, Tyskland. Han er uddannet ved Fatamorgana – Danmarks Fotografiske Billedkunstskole, København. Desuden har han været Erasmus student ved Malmö Kunsthögskola. Christiansen har i de seneste år arbejdet med asylproblematikker i installationer, der inddrager billedmateriale og tekst.

Den amerikanskfødte kunstner **JIMMIE DURHAM** (1940) er Cherokee-indianer og født i USA. Durham er bosiddende i Berlin, Tyskland, hvor han også arbejder. Udover at være billedkunstner, skriver han prosa. Durham er politisk aktiv: I 1960'erne i USA's Civil Rights Movement og i 1970'erne var han bl.a. en nøgleperson i The American Indian Movement.

I sin kunst tager hans udgangspunkt i primitiv kultur og skaber assemblager og installationer, hvor stereotyper og fordomme i vestlig kultur dekonstrueres. Han sætter fokus på temaer som identitet, immigration, kolonialisering, undertrykkelse og marginalisering med særlig henblik på indianernes situation i USA.

/ NYNNE HAUGAARD & NIKOLAJ KILSMARK

Nynne Haugaard og Nikolaj Kilsmark har tidligere lavet kunstprojektet "Montage fra Gellerup".

Projektet blev vist i fire sammenhænge; som videoprojektion i Århus byrum, på Indvandrer-TV, som publikation og som hjemmeside på nettet. Gennem forskellige case studies problematiserede de mediernes daglige repræsentation af området Gellerup. De søgte at afdække mekanismer med hensyn til udvælgelse af nyhedsstof, journalistisk perspektivering og arbejdsmetoder omkring Gellerup. De undersøgte om medierepræsentationen af Gellerupområdet og de mennesker, der bor der, er af en sådan karakter, at det styrker og underbygger grupperinger, tolerance og intolerance i det danske samfund. Særligt var det i relation til projektet relevant at diskutere hvorvidt medierne i samfundet virker som et instrument, der registrerer og formidler virkeligheden, eller om der omvendt er tale om et instrument, der skaber virkeligheden.

Til festivalen har de udarbejdet et nyt projekt "Where do you believe from" (2004), som vil foregå i byrummet. Se nærmere information på www.minority-report.dk.

NYNNE HAUGAARD (1976) er født i Ebeltoft, **NIKOLAJ KILSMARK** (1971) er født i Holstebro. De bor og arbejder begge i København, men har tidligere boet i Gellerup. Haugaard har studeret ved Det Jyske Kunstakademi i Århus, og ved Freie Klasse Hdk i Berlin, Tyskland. Hun er under uddannelse ved Det Kongelige Danske Kunstakademi, København og er medlem af den feministiske kunstnergruppe "Kvinder på Værtshus." Kilsmark er uddannet ved Det Jydske Kunstakademi i Århus og er medlem af kunstnergruppen bag www.5millionpeacemarch.org.

I den tid de har boet i Gellerup, har de begge mødt meget utilfredshed, fra folk der bor der, med hensyn til mediedækningen. Ud fra deres erfaringer og arbejde sætter de derfor ofte fokus på mediernes arbejdsmetoder og journalistiske perspektivering. De søger at diskutere mediernes effekt og sandhedsværdi, og vil belyse en anden virkelighed end den, der præsenteres i medierne.

SPACECAMPAIGN, "EU-topmøde i Göteborg", 2001, © Ellen Nyman, Foto: Rasmus Nielsen.

Ellen Nymans projekt "Hvem kan blive statsminister i Danmark?" (2004) vises både i Århus Kunstbygning (Station 2) og i byrummet i Århus. Projektet, der i skrivende stund er under udarbejdelse, viser en valgsituation, hvor en afrikansk født kvinde forsøger at promovere sig selv som et seriøst alternativ til statsministerposten i Danmark. Projektet omhandler generelt magtstrukturer og usynlig diskriminering i den politiske verden.

// FORAN VÆRKET

7-9. KLASSE

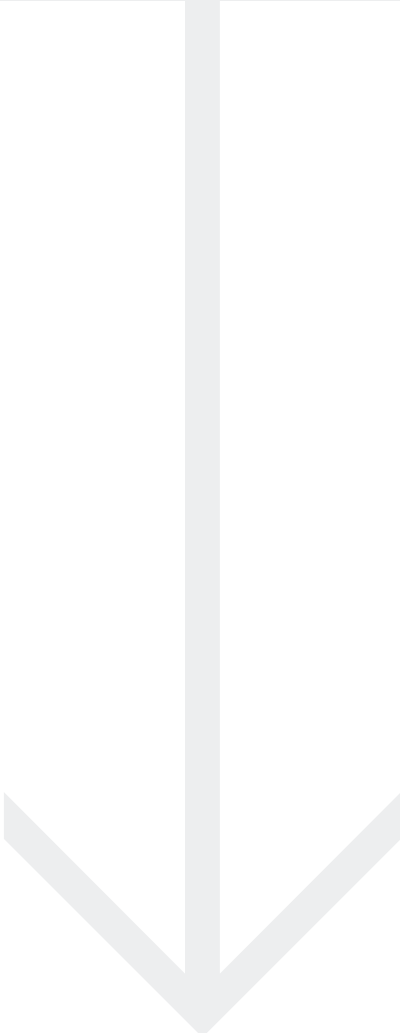
→ Snak om, hvad Ellen Nymans værk handler om.

7-9. KLASSE

→ Tror I, at en sort kvinde vil kunne blive statsminister i dagens Danmark? Hvorfor/hvorfor ikke?

→ Diskuter om der på dette punkt er forskel på Danmark og andre lande.

→ Diskuter ligestilling også i forhold til race.

ELLEN NYMAN (1971) er født i Eritrea og opvokset som adoptivbarn i Sverige. Hun bor og arbejder nu i København. Nyman er uddannet på Skuespillerskolen ved Århus Teater og har bl.a. medvirket i filmene *En kort, en Lang* og *Pizza King*. Hun arbejder med de problemer, der opstår, når identiteter og kulturer mødes. Hun er politisk aktiv og har lavet flere happenings: hun har blandt andet sunget nationalsangen for Pia Kjærsgaard og Dansk Folkepartis medlemmer på valgaftenen i 2001. I forbindelse med EU-topmødet i Göteborg 2001 brugte hun en gul bordduk fra IKEA som tørklæde og gik med et EU-flag, hvori teksten Whites Only var indsat. Med sine aktioner vil hun igangsætte en debat om måden, hvormed medierne skildrer personer med en udenlandsk herkomst. Hun har lavet projektet SPACECAMPAIN, der består af forskellige indslag placeret i det offentlige rum, som eksempelvis shoppingcentre, torve eller direkte i medierne. Hun sætter plakater op med nationale fordomme skrevet på et nabolands sprog. Ved at anvende massemediernes elementære visuelle sprog til at dramatisere udlændinge, reagerer SPACECAMPAIN imod xenofobiske repræsentationer i det offentlige rum.

/ LARS BENT PETERSEN

Lars Bent Petersen, "crushed by the wheels of the news industry" (installationsbillede), 2002. © Lars Bent Petersen.

I Århus Kunstbygning (Station 2) vises Lars Bent Petersens værk "crushed by the wheels of the news industry" (2002). Værket består af et lille bord, en udgave af Ekstra Bladet og en immigrantfamilie i størrelsesforholdet 1:87.

Med værket udfordrer Lars Bent Petersen vores forestilling om de informationer, vi læser og hører om i

medierne. Han problematiserer informationernes sandhedsværdi, deres originalitet og oprindelse: Han synliggør, at de mennesker, der skrives og debatteres om, er virkelige mennesker – og ikke blot en anonym gruppe, et politisk eller administrativt problem. Lars Bent Petersen belyser endvidere, at informationer aldrig er neutrale ærinder, idet det altid ligger en hensigt bag.

// FORAN VÆRKET

4.-6. KLASSE

- Hvad ser I på bordet?
- Hvad står der på forsiden af avisen?

7-9. KLASSE

- Hvad tror I, Lars Bent Petersen vil vise med værket?
- Hvorfor er der en familie under bordet – set i forhold til værkets titel?

10. KLASSE+

- Hvilken avis bruger kunstneren og hvorfor?
- Snak om, hvordan dette værk adskiller sig fra en almindelig avis.

Efterfølgende kan der eventuelt arbejdes videre med medierepræsentation, både i forbindelse med aviser, TV, reklamer, film o.l. Et andet diskussionstema kunne være, hvordan fordomme skabes. Sæt Lars Bent Petersens værk i relation til den måde, som Wongs værk "RE: Looking" behandler fakta og fiktion.

LARS BENT PETERSEN (1964) er født og opvokset i København, hvor han også bor og arbejder. Han er leder af skulpturafdelingen på Det Fynske Kunstakademi. Han er uddannet billedhugger fra Det Kongelige Danske Kunstakademi i København. Hans arbejde er centreret omkring installationskunst. Gennem sine værker problematiserer han mediernes virke og ikke mindst måden, hvorpå vi aflæser de informationer, der gennemstrømmer hverdagens medier. Endvidere stiller han spørgsmål ved det politiske system. Sandheden indenfor diskursive systemer er ifølge Lars Bent Petersen altid socialt, kulturelt eller subjektivt betinget.

// PÅ KLASSEN

4.-6. KLASSE

- Fortæl en sand historie om et andet menneske.
- Tror I, at personen selv ville fortælle historien på nøjagtig samme måde?

7-9. KLASSE

- Hvordan kan man undersøge, om det der står i aviserne er sandt? (sammenlign forskellige aviser)
- Diskuter hvordan fordomme skabes.
- Kan det, der står i aviserne, være med til at skabe fordomme? Hvordan?

10. KLASSE+

- Hvorfor er det vigtigt at være kritisk overfor det, man læser i aviserne eller ser på tv?
- Tag udgangspunkt i en række statistikker vedrørende flygtninge og indvandreres forhold i Danmark. Sammenlign disse. Diskuter hvorvidt statistikker er sandhedsbærende.

Lars Bent Petersen udstiller også værket "a room with a privileged view" (2002) på Århus Rådhus. I rådhus-hallen har han opbygget en ruminstallation, en kulisser med to vinduer. Værket, der er bygget op af træ, pergogulv og akrylglas, inkluderer også en fotomontage med stereotype immigratkvinder fra Dansk Folkepartis hjemmeside, og et foto fra en reklame for dansk design fra 1950'erne. Se dette værk og diskuter hvilken betydning det har, at det er udstillet i et rådhus. Der kan arbejdes videre med temaerne magtstrukturer eller samtidskunst.

/ ADRIAN PIPER

“My Calling (Card) # 1”:

“Dear Friend, I am black. I am sure you did not realize this when you made/laughed at/agreed with that racist remark. In the past, I have attempted to alert white people to my racial identity in advance. Unfortunately, this invariably causes them to react to me as pushy, manipulative, or socially inappropriate. Therefore, my policy is to assume that white people do not make these remarks, even when they believe there are no black people present, and to distribute this card when they do. I regret any discomfort my presence is causing you, just as I am sure you regret the discomfort your racism is causing me.”⁶

“Kære ven, jeg er sort. Jeg er sikker på, at du ikke vidste det, da du udtalte/grinede af/var enig i den racistiske bemærkning. Tidligere har jeg forsøgt at advare hvide mennesker om min raceidentitet på forhånd. Uheldigvis forårsager dette uvægerligt, at de opfatter mig som fornærmende, manipulerende eller uden social situationsforståelse. Derfor er min politik at formode, at hvide mennesker ikke kommer med disse bemærkninger, selv når de tror, at der ikke er sorte mennesker til stede, og at uddele dette kort, når de gør. Jeg undskylder ethvert ubehag, min tilstedeværelse giver dig, lige som jeg er sikker på, at du undskylder det ubehag, din racisme giver mig.”⁷

Adrian Piper deltager i Århus Kunstbygning (Station 2) med flere værker; “The Mythic Being: I Embod Everything You Most Hate and Fear” (1975), “Funk Lessons: A Collaborative Experiment in Cross-Cultural Transition” (1983), “My Calling (Cards) # 1 & # 2” (1986-90) og “Cornered” (1988).

Piper bevæger sig i kraft af sin stilling som professor ofte i hvide, akademiske kredse, og i denne sammenhæng har hun nogle gange måttet lægge øre til racistiske vittigheder og bemærkninger til middagsselskaber, hvor ingen kendte hendes blandede racebaggrund. Derfor begyndte hun i 1986 at uddele visitkort til disse selskaber. Det er hensigten, at man tager dette kort med sig og selv deler det ud, hvis man kommer i en lignende situation, eller man kan beholde det som en personlig reminder.

// "MY CALLING CARD #1" PÅ KLASSEN

4.-6. KLASSE

→ Læs teksten "My Calling (Card) # 1", hvad handler den om?

7.-9. KLASSE

→ Hvad gør du, når du hører racistiske vittigheder eller bemærkninger?

10. KLASSE+

→ Hvordan ville du reagere, hvis du modtog sådan et kort?

→ Kan man tillade sig at udlevere disse kort? Hvorfor/hvorfor ikke?

→ Hvorfor er det vigtigt for nogle at fastslå deres egen etniske afstamning?

→ Diskuter hvad det betyder, at man tilhører en bestemt race.

Et andet af Adrian Pipers værker "Cornered" er en mixed-media installation, der inkluderer to kopier af hendes faders fødselsattest: en hvor han er født sort, og en hvor han er født hvid. Derudover er der et bord, stole og et fjernsyn i hjørnet bag bordet. I en 16 minutter lang videomonolog debatterer Piper, at mange hvide amerikanere har en smule sort i deres slægt, hvormed hun problematiserer raceforhold i USA.

// "CORNERED" FORAN VÆRKET

4.-6. KLASSE

→ Hvad består installationen af?

→ Hvad tror I, den handler om?

→ Se videoen, hvad tales der om?

7.-9. KLASSE

→ Beskriv installationens enkelte dele?

→ Hvilken effekt har det væltede bord?

→ Hvorfor tror du, at det er væltet?

10. KLASSE+

→ Hvordan oplever I installationen sammenlignet med en mere traditionel skulptur?

// PÅ KLASSEN

→ Hvilken betydning har race i værkerne?

→ Diskuter værkernes problematisering af race i forhold til Julie Edel Hardenbergs fotografier Mangfoldighed (2003).

Temaer, der kan arbejdes videre med, er racebevidsthed, identitet og racisme.

 ADRIAN PIPER (1948) er født i New York, og bor og arbejder i Hyannis, Massachusetts, USA. Hun er uddannet ved School of Visual Arts i New York City, USA samt i filosofi ved City College i New York. Desuden har hun en ph.d. i filosofi ved Harvard University, USA. Piper arbejder med forskellige medier blandt andet video og tegning. Hendes værker omhandler begreber som racisme, xenofobi og stereotyper, og hun undersøger den usynlige racisme i det amerikanske samfund. Piper, der er lys af udseende, er vokset op på Manhattan i en familie, der identificerede sig som sort: Hendes far er en ottendedel afro-amerikaner, og hendes mor er kvart afroamerikaner men har også lidt caribisk blod i årene.

/ KHALED D. RAMADAN

Khaled D. Ramadan & Jane Jin Kaisen, "Orientity" (plakat), 2004. © Khaled D. Ramadan & Stine Høxbroe.

Værket "Psychic-dentity" (2004) af Khaled D. Ramadan vises i Århus Kunstbygning (Station 2). Værket er et multimedieprojekt udført i samarbejde mellem Khaled D. Ramadan, Chamber of Public Secrets (et netværk baseret på kollektiv kunstpraksis), og en række andre bidragsydere. "Psychic-dentity" udforsker, hvordan den

personlige og indre identitet bliver konstrueret i en globaliseret verden præget af immigration, migration og globaliserede informationssystemer. Dette udfordrer ideen om nationale identiteter. Ramadan benytter sig af begrebet virtuel identitet – en nomadisk, flygtig og selvskabt identitet, der hele tiden skabes og genskabes.

// FORAN VÆRKET

7-9. KLASSE

- Beskriv det, I ser på videoerne. Hvad tror I, videoerne handler om?
- Hvad består det samlede værk "Psychic-identity" af?
- Se jer omkring og beskriv, hvad I ser.

10. KLASSE+

- Læs teksterne. Hvad handler de om?
- Hvad betyder titlen?
- Hvorfor har Khaled D. Ramadan valgt at samarbejde med andre kunstnere og præsentere det sammen?

// PÅ KLASSEN

7-9. KLASSE

- Diskuter fordele og ulemper ved internettet.
- Hvilken betydning tror I, det har for en person at flytte fra et land til et andet?

10. KLASSE+

- Hvad er med til at danne ens identitet?
- Hvad betyder værkets titel? Kan titlen have flere betydninger?
- Hvorfor tror I kunstnerne inddrager andre personer i skabelsen af værket?

Temaet national identitet kan der eventuelt arbejdes videre med på klassen. Diskuter hvad danskhed/nationalitet er. Findes der en definition for dette i dag?

KHALED D. RAMADAN (1964) er født i Beirut, Libanon. I dag bor og arbejder han i København. Han er uddannet ved Det Dansk Kongelige Kunstakademis Arkitektskole, København. Derudover har han et ph.d.-stipendiat ved Institut for Kunst- og Kulturvidenskab, Københavns Universitet, hvor han er tilknyttet som ekstern lektor. Nogle af de overordnede temaer, der kendetegner Ramadans kunstpraksis er identitetskonstruktioner, selvskabelsesprocesser, det virtuelle, national og global kultur.

/ HITO STEYERL

Hito Steyerl, "Normality" (video still), 2000/2001. © Hito Steyerl.

I Århus Kunstbygning (Station 2) vises et udsnit af værket "Normality" (2000/2001) af Hito Steyerl (1999/2000). Værket består af en række dokumentariske montager, der omfatter begivenheder med antisemitiske handlinger i Tyskland og Østrig udført indenfor de sidste 5 år. Som titlen antyder, problematiser værket normaliseringsprocesser. Hito Steyerl påpeger, at der udspiller sig en uerklæret krig i Tyskland og Østrig, som foregår i form af vanhelligelse af jødiske grave og racistisk adfærd.

Her behandles "Normality 8" – en af de ti montager fra værket. Montagen viser en række optagelser af forskellige steder, ledsaget af forklarende tekst. De steder, der vises i montagen, er de steder, hvor handlingen har udspillet sig. Montagen omhandler følgende begivenheds-

række: Tre algeriske flygtninge bliver i februar 1999 forfulgt af en gruppe højreorienterede i Guben, Tyskland. Under flugten løber den ene algerier – Farid Guendoul – i panik gennem en glasrude og dør efterfølgende af kraftige blødninger. Gruppen af højreorienterede bliver anklaget for uagtsomt manddrab. En mindsten bliver rejst for Farid Guendoul. Mindstenen udsættes efterfølgende for hærværk af flere omgange, og hagekors males på stenen. Nogle af medlemmerne i den højreorienterede gruppe står bag hærværket. Myndighederne fremstilles som passive, da to civilklædte betjente ikke griber ind,

selvom de ser, at mindstenen udsættes for hærværk. På trods af to anmodninger fra Indenrigsminister Jörg Schönbohm om at få opsat overvågningskamera, ligger stenen fortsat uovervåget. En af de to overlevende algeriere – Khaled Bensaha – får ikke tilkendt opholdstilladelse i Tyskland. Indenrigsminister Schönbohm mener ikke, at Khaled Bensaha kan få privilegeret behandling på baggrund af overfaldet. Desuden mener Schönbohm, at Bensahas integration vil blive umulig som følge af de traumatiske oplevelser.

// FORAN VÆRKET

7-9. KLASSE

→ Se videoen sammen og snak om jeres reaktioner bagefter.

→ Hvordan oplever i overgangene mellem montagerne?

10. KLASSE+

→ Hvilken effekt har det, at Steyerl bruger dokumentargenren?

→ Adskiller "Normality" sig fra en nyhedsreportage vist på TV? Hvordan?

// PÅ KLASSEN

7-9. KLASSE

→ Se værket, læs teksten om Farid Guendoul højt for klassen og spørg, om eleverne har været vidne til lignende begivenheder i deres hverdag.

→ Lad eleverne komme med forslag til, hvordan de kunne have grebet den oplevede situation anderledes an.

→ Hvad kan der gøres for at bekæmpe racisme?

10. KLASSE+

→ Diskuter værkets titel – hvad betyder normalitet, og hvorfor har hun kaldt værket "Normality"?

→ Hvem bestemmer, hvad der er normalt/normen?

→ Hvorfor udelukker man andre fra sin gruppe, og hvorfor opfatter man sin egen tilhørsgruppe som normalen?

→ Diskuter om lignende hændelser kunne finde sted i Danmark.

På klassen kan der arbejdes videre med gruppepres, forholdet mellem majoritet og minoritet, og hvem der sætter dagsordenen i samfundet. Find menneskerettighederne på nettet og diskuter indholdet af dem, og om de bliver fulgt, www.menneskeret.dk/menneskeretieuropa/fn/

HITO STEYERL (1966) bor og arbejder i Berlin, Tyskland. Steyerl har en ph.d. omkring dokumentarisme i kunsten. Hun er politisk journalist, filminstruktør og forfatter. Hendes værker er centreret omkring emner som globalisering, global feminisme, kultur, racisme, indvandring og postkolonialisme. Disse områder forholder hun sig kritisk til i sine dokumentarfilm og essays.

/ WONG, HOY CHEONG

Wong, Hoy Cheong, "RE:Looking" (installations billede fra Venedig Biennalen 2003), 2003. © Vincent Leong og Valentine Willie Fine Art, Kuala Lumpur.

Installationen "RE:Looking" (2004) af Wong, Hoy Cheong vises i Århus Kunstbygningen (Station 2). I værket "RE: Looking" etablerer Wong gennem en blanding af fakta og fiktion en fiktiv historie om Malaysias kolonialisering af Østrig. Værket undersøger relationen mellem fakta og fiktion, falskhed og autenticitet. Han problematiserer disse forhold gennem troværdige autoritative medier og informationskilder, som vi normalt har tillid til i hverdagen; herunder iscenesat tv-udsendelse, rekonstruktion og præsentation af fakta i form af en hjemmeside.

Tv-udsendelsen undersøger indvirkningen af den tidligere malaysiske tilstedeværelse som kolonimagt over Østrig. Herved vendes magtforhold på hovedet: Traditionelt har europæiske lande optrådt som kolonimagt. I form af nyheder og dokumentarfilm parodierer Wongs

tv-udsendelse de autoritative informationskilder. Det begynder med en seriøs, troværdig tv-udsendelse, men efterhånden begynder fiktive historier og begivenheder at stille skarpt på nutidige problemer som folkevandringer, racisme og magtrelationer.

Tv-udsendelsen vises i en fiktiv malaysisk middelklassetue markeret med et tæppe og to skillevægge. Stuen er prydet med eksotiske genstande, eksempelvis et gevir fra en kronhjort – et trofæ, der henviser til kolonialiseringen.

I det aftegnede rum befinder sig også en computer med hjemmesiden: www.relooking-mbc.com. Her underbygges fiktionen om Malaysia som kolonimagt ved en historisk gennemgang. Desuden problematiseres cyberspace som et rum med tvivlsomme oplysninger uden entydig afsender og formål.

// FORAN VÆRKET

4.-6. KLASSE

- Hvad er det for et rum?
- Minder det om din egen stue? Hvorfor/hvorfor ikke?

7.-9. KLASSE

- Hvad handler tv-udsendelsen om?
- Hvordan relaterer tv-udsendelsen sig til det rum, I sidder i?
- Hvad vil det sige, når et land er koloniseret?

10. KLASSE+

Lad eleverne undersøge indholdet på www.relooking-mbc.com om Malaysias historie.

// PÅ KLASSEN

10. KLASSE+

- Er det muligt at gennemskue, at hjemmesiden består af konstruerede facts? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Hvordan tror I, dansk kultur ville være, hvis Kina tidligere havde været kolonimagt over landet?
- Hvordan skal vi forholde os til alle de forskellige informationer vi får? Er alle informationskilder troværdige?

På klassen kan der eventuelt arbejdes videre med temaet kolonialisering, og hvad kolonialisering gør ved en national identitet. Eleverne kan eventuelt skrive en stil, hvor Danmark er koloniseret af Grønland. De kan også arbejde med medierepræsentation, og hvilken indvirkning medierne har på historieskrivningen.

WONG, HOY CHEONG (1960) er født i Georgetown, Penang, Malaysia, bor og arbejder i Kuala Kupu Pharu, Malaysia. Han er uddannet i litteratur, pædagogik og billedkunst ved Brandeis University, Harvard University og University of Massachusetts. I sine værker arbejder han med medierne: tegning, installation, video, performance og teater for at foretage en analyse af relationerne mellem politik, kultur og etnicitet. Herunder en kritisk humoristisk analyse af postkoloniale problematikker.

/ RUNO LAGOMARSINO & JOHAN TIRÉN OG KOMITÉEN FLYGTNINGE UNDER JORDEN

Runo Lagomarsino og Johan Tirén arbejder både individuelt og kollektivt ud fra et politisk og ideologisk udgangspunkt med fokus på globale magtforhold og samfundsstrukturer. I forbindelse med Minority Report samarbejder de med Komitéen Flygtninge Under Jorden. Projektet, som har arbejdstitlen: "Some say it's according to the stories" (2004) er et lydværk baseret på interviews med mennesker, der beskæftiger sig med flygtningepolitik i dagens Danmark. Værket udstilles i Århus Kunstbygning (Station 2) og i Eurolinesbusser. Her vil lydoptagelserne blive afspillet i høretelefoner. For præcise oplysninger se venligst www.minority-report.dk

KOMITÉEN FLYGTNINGE UNDER JORDEN, som blev stiftet i 1986, er baseret i København men arbejder over hele landet. Komitéen arbejder aktivt på at sikre, at flygtnings rettigheder, i henhold til dansk lovgivning og internationale konventioner, respekteres af de danske myndigheder. Komitéens arbejde består af juridisk rådgivning for uretmæssigt afviste asylansøgere, hvilket årligt fører til 10-15 omstødte afgørelser i sager om asyl og humanitære opholdstilladelser.

RUNO LAGOMARSINO (1977) er født i Lund, Sverige. Han bor og arbejder i Malmö, Sverige. Han er uddannet ved Kunsthögskolan Valand i Göteborg og ved Kunsthögskolan i Malmö. Han udtrykker sig gennem dokumentar, interviews og lydinstallationer.

JOHAN TIRÉN (1973) er født i Stockholm, Sverige. Han bor og arbejder i Malmö og Stockholm. Han er uddannet ved Det Kongelige Danske Kunstakademi i København og ved Kunsthögskolan i Malmö. Tirén arbejder med socialt intervenerende kunst.

/ ZAKI

Zaki © Henrik Busk.

ZAKI YOUSSEF (1979) er dansk-ægyptisk og er født i Herlev, Danmark. Han bor i København og arbejder internationalt. Hans far er ægyptisk, og hans mor er dansk. Gennem rapsangen udtrykker han sig om forskellige forhold i Danmark – blandt andet om intolerance, integration og angst for det fremmede. Hermed udviser han indirekte et politisk engagement. Zaki udgav i 2001 det anmelderroste album *Musikmozaik*, der er inspireret af alverdens musik. Han har turneret i hele Europa med det svenske nye cirkus *CIKÖR*, og rejst tværs gennem USA med *FM Einheit* fra det tyske orkester *Einstürzenden Neubauten*. Han er også medstifter af det eksperimenterende orkester *ÆTER*. Andre af Zakis sange kan findes på www.zaki.tk

Sangen *Tragisk* skulle oprindeligt have været med på albummet *Christiania Sange*, men fonden *Støt Danmark*, der har hjemme på Christiania, ville ikke støtte albummet økonomisk, hvis Zakis sang kom med på albummet. Klassen kan arbejde videre med, hvorfor Zakis sang ikke kom med på albummet og med ytringsfrihed/censur. Desuden kan integration/assimilation diskuteres i forhold til Zakis sang.

// FORAN VÆRKET

4.-6. KLASSE

- Hør og læs sangen, beskriv og diskuter indholdet.
- Hvilke gode ting nævner han om danskerne?
- Hvilke negative ting synger han om danskerne?
- Hvad synes I om sangen? Begrund jeres svar.

7.-9. KLASSE

- Kender I flere af hans sange? Søg på nettet efter flere og lav sammenligninger mellem sangene.
- Kender I andre rappere, der synger om politiske forhold?
- Er det i orden at skrive den slags sange, hvorfor/hvorfor ikke?
- Hvordan påvirker sangen dig?
- Hvad er sangens budskab?
- Hvorfor har Zaki skrevet sangen?

10. KLASSE+

- Hvad betyder det at være integreret?
- Diskuter om sange kan være med til at påvirke politikerne, så der eksempelvis skabes større forståelse for indvandrere.
- Hvad betyder ordet assimilation?
- Sammenlign integration med assimilation og diskuter, hvad det vil sige at være integreret.
- Nævn 5 fordele og ulemper ved integration.
- Hvorfor tror I, Zakis hjemmeside hedder www.zaki.tk?

Zaki optræder i koncertarrangementet *Kultur i demokratiet* lørdag, d. 23.10.04 i Ridehuset (Station 1) sammen med andre rappere og bands. Zaki synger i sine sange om, hvordan han oplever det at være ung muslim i Danmark.

/ TRAGISK

Det' tragisk:

At Danmark har så meget men I stadig vil ha mer'/ At folk de glør på CNN og tror på hvad de ser./ At massebord på mennesker er lig med milliarder \$ for den amerikanske hær/ :

Mit liv er tragisk/ og faktisk/ i praksis/ er det som at stå på et stykke pakis/ Der driver mod Antarktis/ så Zaki/ har ikke nogen at snakke til/ For når I ser mig er jeg enten perker eller paki/ Og det nøjagtig/ derfor jeg tænker taktisk/ Livet er som et skakparti/ for folk de er fuckin' magtliderlige/ Lægger kun tid og energi/ i ting der penge i/ Hehe ... Hold jer fra det rimeri./ I har aldrig villet huse mig/ har ikke brug folk der ser ud som mig/ Sortsmudsker der/ bor i sortsmudskerlejlige/ og dansker du bange for vi fusker dig!/ Så, hvordan ku der ikke være problemer?/ I Danmark er alle folk alene og/ Når du ser min farve tror du at problemet ligger i mine gener/ Får hele tiden at vide at jeg bare er til gene og/ I Danmark har alle mennesker ret til at mene hvad de mener/ På nær os for vi er muslimer/ ser du tv ved du at vi kaster med sten og/ Vil gi vores liv for Palæstina!/

Det' tragisk:

At Danmark har så meget men I stadig vil ha mer'/ At folk de glør på CNN og tror på hvad de ser./ At massebord på mennesker er lig med milliarder \$ for den amerikanske hær/ :

Avisen skrev at jeg sku integrere mig/ Kaldte mig for et ord med ti stavelser/ Mine børn bliver opgraderet fra at være perkere/ Til tredjegenerationsindvandrere/ Og alt det had i mig/ det fordærver mig/ I ka ik' forstå at jeg er perker lig' meget hvor end så jeg er/ Ikke tæt på at være dansker her/ Meget langt fra at være egypter der/ Jeg snakker dansk flydende/ er vokset op med alle lydene/ Det' ikke mit problem at jeres kultur er så uindbydende/ Selv hvis jeg spiste svin/ drak vin/ leved' efter at enhver er sin/ Ville dansk kultur stadig ik' være min/ For min diin er islam og jeg er muslim/ Og min passion er alt for stor for det her land, derfor jeg skriver rim/

Det' tragisk:

At Danmark har så meget men I stadig vil ha mer'/ At folk de glør på CNN og tror på hvad de ser./ At massebord på mennesker er lig med milliarder \$ for den amerikanske hær/ :

I ved at vi som folk er stolte/ og vores kultur er ikke bygget op omkring vold men/ Viden om vores skaber og hvordan man ska fortolke den/ Det samme med jeres, men med velfærdsstaten solgte I den/ Der er så fuckin' koldt i vesten/ for åndelig død er værre end selve pesten/ Systemet her er bedst men/ folks hjerter er væk med blæsten/ Og fundamentet/ som mig, importeret, hentet/ Historien bag historien har I glemt den?/ I min sjæl er der brand og I har tændt den/ Og i mit sind er der ild og I ka aldrig tæmme den/ Og så vi lig' tilbage til ordet integrere/ a.k.a. assimilere/ E yo desværre/ jeg sælger ik' min ære/ Der' masser gode ting som jeg gerne vil lære/ Men dansker ka jeg ikke blive og har jeg aldrig været/

Det' tragisk:

At Danmark har så meget men I stadig vil ha mer'/ At folk de glør på CNN og tror på hvad de ser./ At massebord på mennesker er lig med milliarder \$ for den amerikanske hær/ :8